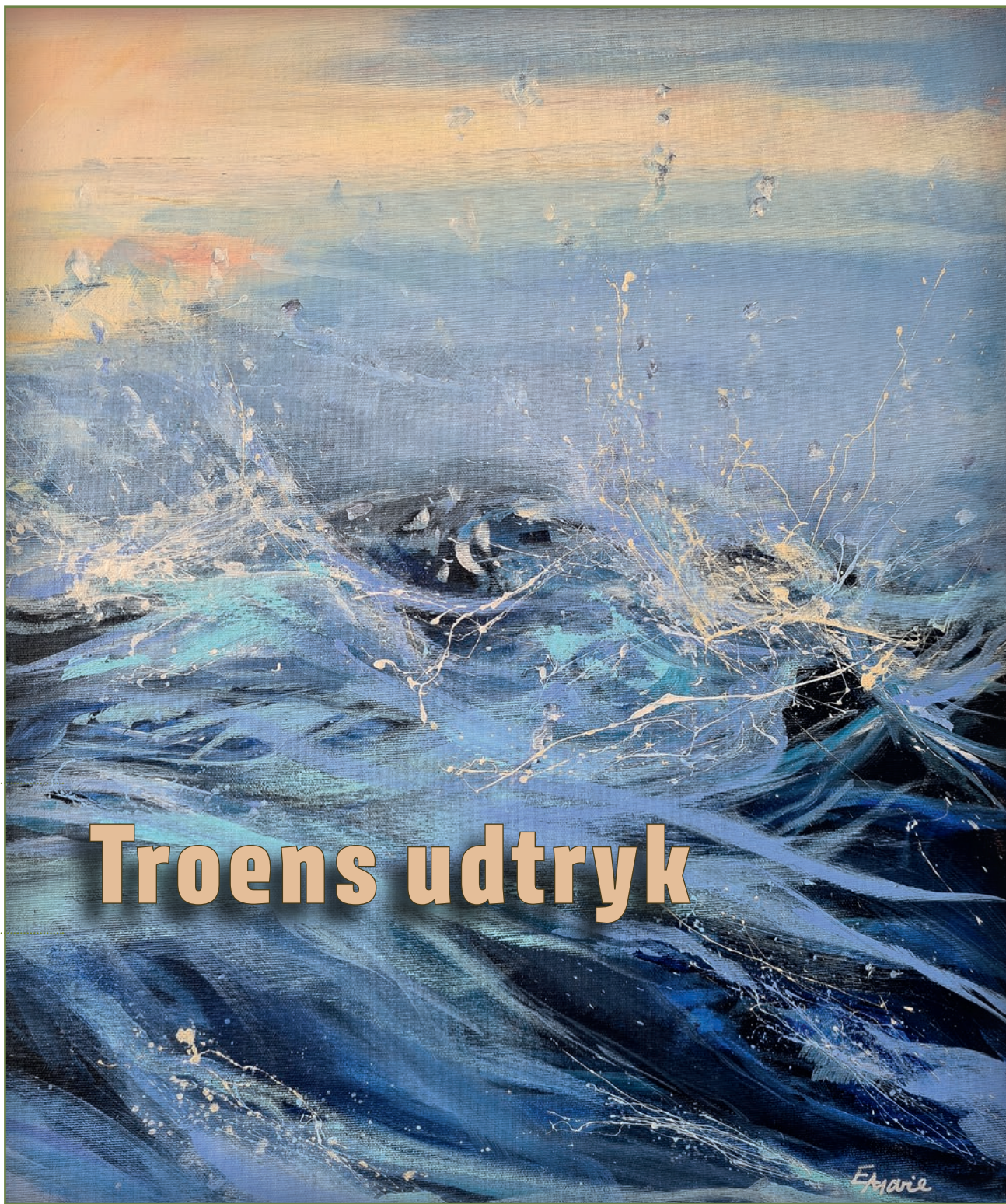

baptist.dk

5

Troens udtryk

2021

Indhold – Troens udtryk

3 Ordet er ikke kun skrevet

– leder

4 Troens indflydelse på min kunst

– portræt af Else Marie Andersen

7 Thure vil noget med sine film

– portræt af Thure Lindhardt

10 Musikkens rolle i gudstjenesten

– hvad betyder musikken?

12 Styrkelse af troen

– fire oplevelser med kunst

16 Ramme, røre, vække og bevæge

– alle sanser skal i spil i gudstjenesten

18 Bibliodrama

– én af mange måder at arbejde med troen

20 Så står man dér!

– Jeanette Munksbøl udtrykker sin tro i kunst

22 Ny baptistgeneral i Europa

– skotten Alan Donaldson blev valgt i september

24 Energibundet Lotte

– portræt af Lotte Holm Boeris

27 Mit liv lagt frem for Gud

– serie om bøn

28 Viden har ikke gjort troen kold og tør

– serie om teologiske uddannelser – BASIS

30 Der er brug for os

– Nicolas Fromsejer er ny formand for BBU

33 Lederkonference 4.–5. februar 2022

33 Navne

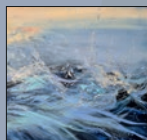

34 Børn i Burundi – en hjertesag for BaptistKirken

– beretning fra børneprojekterne

36 Kunst, det er noget, man ikke kan ...

– klumme

Forsiden:

[✍] Else Marie Andersen

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 5, 2021 – 168. årgang

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 1: 11. februar. Deadline 6. december.

Nr. 2: 29. april. Deadline 21. februar.

Nr. 3: 15. juli. Deadline 16. maj.

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør

tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com

Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, vibekekd@baptist.dk

Jamie Cunningham,

tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com

Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk

Renathe Zimmermann,

tlf. 6165 2656, renathezimmermann@gmail.com

Gitte Elleby, redaktionssekretær

tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD: Ole Engel

Ordet er ikke kun skrevet

De fleste af os kender det at svinge med støvsugeren til en lovsang i højtaleren eller på læberne. Vi tager billeder af storslåede solnedgange. Under menighedsmødet tegner vi lidt i marginen på dagsordenen med kirkens brevhoved i hjørnet.

[≡] Jamie Lynn Cunningham

[✍] Else Marie Andersen

Kunst har mange former og formål i vores dagligdag. Man behøver ikke at have læst på kunstakademiet for at forstå, at kunst i sine mange udtryksformer både formidler og hjælper os til at forstå flere nuancer af livet – også vores åndelige liv.

I begyndelsen var Ordet

Der er en grund til, at de tidligste kirker og klostre var stærkt dekorerede med malerier, glaskunst, skulpturer, hvælvinger og akustiske strukturer, der fremhæver sangstemmer. Fler-tallet af befolkningen var analfabeter. Ordet – altså oplevelsen af Gud som Skaber, Jesus Kristus og Helligånden – forkyndtes primært via kunst.

Som på alle andre sprog får man ikke alle følelser og lag med, medmindre man åbner sig og mærker, hvordan det bevæger én samtidig med, at man har en grundlæggende

forståelse. Men har reformationens fokus på Ordet – det trykte sprog – afskåret senere generationer fra oplevelsen af evangeliet i andre former?

Kunstens sprog kan noget andet

Som ny underviser blev jeg overrasket, da jeg skulle få mine 2. g'ere til at lave samme type billed- og tekstanalyse i religions-faget, som de var vænnet til i dansk og engelsk. Eleverne oplevede oftest en blokering overfor religiøse tekster, billeder, musik, genstande og arkitektur. De forstod ikke, at kunstens sprog er en art fremmedsprog, de skulle tilegne sig og tolke i den historiske kontekst og med utallige symbolske referencer – og samtidig med øje for en vifte af nutidige anvendelser. På fuldstændig samme måde som Shakespeares litteratur har kunstens sprog en genial evne til at aktivere alle sanser og inspirere til berigende refleksion på tværs af kontinenter og generationer.

Dette nummer af *baptist.dk* inviterer læseren ind til kunstens forskellige udtryk for Ordets brede og dybe univers.

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed.
Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til *baptist.dk*: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 911 118
mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Troens indflydelse på min **kunst**

Else Marie Andersen har altid tegnet og malet, men siger beskedent: »Jeg er jo bare en seriøs amatør«.

Els Marie Andersen

- arbejder som lærer
- se flere billeder på www.eaart.dk eller på Instagram: [elsemarieea](https://www.instagram.com/elsemarieea)

»» Det er mit håb, at mine billeder og titler bringer glæde og refleksion til mennesker. ««

[≡] Bente Jensen

[✓] Else Marie Andersen

»» B yens bedste butik var den, hvor de solgte farver«, fortæller Else Marie Andersen, der altid har tegnet og malet. Det blev siden til læreruddannelse med linjefag i billedkunst og utallige kurser for at dygtiggøre sig – fra akvareller til akrylmaling.

Else Marie Andersen er kunstneren bag årets dåbskort, der er inspireret af citatet: »Alle mine kilder er i dig.«¹

Dåbsbilledet er et bestillingsarbejde for Baptistkirken, og motivet er inspireret af mange ture til Vesterhavet.

Håb og glæde gennem billeder

Else Maries hjemmeside bærer kunstnerens motto: »Håb og glæde gennem billeder«, og den er fyldt med dejlige farvestrålende malerier. Jeg vil lade Else Marie fortælle: »Jeg har besluttet mig for, at de billeder, jeg maler, skal være med håb, lys og glæde. Ikke at livet altid er sådan, men måske som en modvægt til noget af alt det andet. Derfor låner jeg megen inspiration i min tro – gennem fx sange, tekster, prædikener eller blot det at være i kirkerummet. Den ro, der findes der, gør mig mere åben over for at lytte. Det kan også være naturen – fx havet, som jeg bor ved«.

Mottoet har en dobbelt betydning: »Det er mit håb, at mine billeder og titler bringer glæde og refleksion til mennesker, men ordene er også rettet mod mig selv; jeg finder håb og glæde gennem at udtrykke mig i billeder, hvor andre bruger ord, sange og musik«.

Inspiration

Der ligger ofte en historie bag de enkelte billeder: »Min første fugl blev malet under Coro-

naen. Torben og jeg var isoleret hjemme. TV viste forfærdelige billeder fra Italien. Folk stod på altanerne og sang, udtrykte håb. Men vi havde det jo godt, led ingen nød. En lille farverig fugl fløj mod ruden og døde. Det påvirkede mig dybt, og den fugl fik mig til at tænke på gospelsangen: »His eye is on the sparrow«². For mig blev den lille fugl et billede på, at det ikke altid går, som vi vil. Lidelse kan man ikke forklare, men vi har et håb og en tro på, at Gud

ser det. Hvis jeg har det dårligt med en lille fugl, så tror jeg, Gud tænker så meget mere«. Bag på alle fuglemalerierne står »His eye is on the sparrow«.

→ Glæde kommer om morgenen

›Joy comes in the morning‹³ er titlen på dette billede, hvor den lille pige danser og viser sin livsglæde: ›Inspirationen kom, da jeg hørte Brooklyn Tabernacle kor synge sangen ›My life is in your hand‹⁴. De modne stemmer fra folk, der havde erfaringer fra et levet liv, talte til mig om glæden ved livet. Uanset de besværligheder, du står i, kommer der en morgen med glæde, for besværligheder varer ikke evigt, og dit liv er i Jesus´ hænder«.

Vendepunkt

›På et af mine kurser fik jeg at vide, at der altid skal være et hvad, hvordan og hvorfor i mine malerier. ›Vendepunkt‹ er malet, fordi selve ordet er så fyldt med symbolik. Mågerne kommer flyvende ud over det storslåede hav og vender pludselig om, ligesom vi kan have brug for at vende om i vores liv. ›Du får det samme, hvis du bliver ved med det samme‹ – lyder en gammel sandhed.

Menneskers vendepunkt kan være et resultat af egen vurdering og handlekraft, men det kan også være udefra kommende. Et vendepunkt kom, da en lærer tilskyndede mig til at kontakte gallerier. Galleri Munken i Løkken viste interesse, og jeg har udstillet der siden påske. For mig er der en ekstra dimension ved netop det galleri, fordi min far og hans otte søskende blev kaldt ›munkens‹ og boede i området«.

»Mågerne kommer flyvende ud over det storslåede hav og vender pludselig om, ligesom vi kan have brug for at vende om i vores liv.«

- 1 Salmernes bog kap. 87, vers 7
- 2 ›Hans øje hviler på spurven‹
- 3 ›Glæde kommer om morgenen‹
- 4 ›Mit liv er i din hånd‹

Thure vil noget med sine film

»At være skuespiller er en kunst som alle andre håndværk«, siger **Thure Lindhardt**. Han sætter sin tro i spil på scenen og lærredet.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📺] Screenshots fra »3096 dage«

Portræt: Robin Skjoldborg

»Underholdning er glimrende, men jeg spiller ikke kun for at tjene penge. Man kan godt formidle både tro og ånd i underholdning. Det gjorde vi i filmen »Blå mænd«, som egentlig handler om at opføre sig ordentligt«, fortæller skuespiller Thure Lindhardt (46) i en samtale om tro og kunsthåndværket skuespil.

Han er vokset op i »et almindeligt hjem med højt til loftet. Men vi bad hverken Fader- vor eller aftenbøn«, siger han – og det selvom hans far var rektor på Pastoralseminariet, og hans farfar var den kendte teologiprofessor P.G. Lindhardt.

Thure vidste tidligt, at han ville være skuespiller: »Helt fra vi er små, skal vi vide, at der en plads til os i verden. Og at der er plads til

det, vi kan. Det er i de perioder, hvor det ikke lykkes, at vi har mest brug for troen.« Thure er meget tilbageholdende med at kalde sig troende, »for som troende skal jeg praktisere næstekærlighed. Det kan jeg ikke sige med rette, at jeg gør.«

»Tro handler også om tillid til Gud«, siger

han og drager parallellen til bibelhistorien om Abraham og Sara, der tog sagen i egen hånd, da Gud lovede dem en søn. Abraham fik Ismael med slavekvinden Hagar, men det var jo ikke meningen. »Det går galt, når vi ikke har tillid til Gud. Når vi er utålmodige«, konkluderer han. →

»» Det er en ret stor historie om det, mennesket er i stand til. Og især, at hun er i stand til at overleve i helvede. ««

→ En stor historie om tro

Thure har mange succeser på sit CV som skuespiller. I skrivende stund instruerer han en tv-serie om statsminister Jens Otto Krag og hans kone Helle Virkner, hvor han også selv spiller med.

En af de største gaver som skuespiller fik han, da han blev bedt om at spille østrigske Wolfgang Priklopil, der kidnappede Nathascha Kampusch i 1998 og holdt hende i fangenskab i otte år – »3096 dage«, som filmen hedder.

»Jeg tænkte: »Er det en historie, vi skal fortælle hinanden?« Jeg vil helst være til opmuntring for samfundet og mennesker. Men så læste jeg hendes bog. Der er en passage, hvor hun fortæller, at hun ligger i kælderens som tiårig og har ligget der et par dage. Der er kun lidt indirekte lys fra en lysskakt to etager over hende. Så har hun en vision. Hun ser en ung pige, der kommer imod hende og siger: »Natascha, jeg er dig som 18-årig. Du kommer ud herfra og skal være berømt. Derfor skal du overleve.« Hun får chancen for at flygte et par gange, inden hun er 18, men går tilbage. Hun har fået at vide, at der er bomber i gaden, og at hendes forældre vil blive slået ihjel. Men da hun er 18 år, er tiden inde, og hun flygter. Og han tager livet af sig.

Det er en ret stor historie om det, mennesket er i stand til. Og især, at hun er i stand til at overleve i helvede. Hun har en klar tro. Jeg kan ikke dømmе, om det er Gud, hun tror på. Vi skal passe på med ikke at dømmе hinanden.

Men troen er med til at redde hende. Derfor er det en historie om tro ... Hvis ikke hun blev berømt, kunne hun ikke fortælle sin historie. Og så havde vi ikke lært noget om grusomhed, tro og overlevelse. Det er en stærk historie, som jeg er stolt over at være en del af.«

Din næste er som du

Det bringer Thure til næste tanke: »Når jeg spiller skuespil, må jeg ikke dømmе min karakter. Hvis jeg dømmе, kan jeg ikke spille rollen. Det er ikke altid, det lykkes. Men det er en øvelse i næstekærlighed. I Det gamle Testamente står der på hebraisk: »Elsk din næste, for han er som du.«¹ Hvis vi ikke er i stand til at se det menneskelige i andre, også i forbrydere, alle slags mennesker, så kommer vi ikke rigtig nogen vegne. Selvfølgelig skal vi have et system, der dømmе osv. Vi skal have læger, der stiller diagnoser. Det er klart. Vi skal kunne leve sammen. Men vi skal kunne elske hinanden. Ved Kristus får vi også evnen til at tilgive. Han giver os evnen. Det er ikke kun op til Gud, men også op til os. Barmhjertighed, forståelse, indlevelse er mere vigtig end nogensinde.«

Og det er det, Thure gerne vil puste til som kunstner og skuespiller.

Vi mister vore sanser

Han er ret bekymret over den tid, vi lever i: »Vi er blevet ekstremt individualiserede. Alle er vi udstyret med en megafon og sidder som indi-

viduelle profeter med vores telefon eller computer. På en måde mister vi flere sanser. Nu snakker vi i telefon med hinanden, så vi kan ikke se hinanden ...«.

Thure kører ovenikøbet bil, imens vi snakker, og ordene forsvinder så også ind imellem. Han fortsætter: »Vi er i verden igennem vores sanser. Hvis vi mister både synssansen, lugtesansen, smagssansen og følesansen, er der ikke meget tilbage. For store dele af vores empati sidder i sanserne.«

Thures ønske er at få mennesker i tale og

øge vores barmhjertighed, forståelse og indlevelse. Og det går han til med stor ydmyghed: »For mig er tro en personlig ting. Tro er ikke noget, du er, men noget du gør. Ligesom at elske. I 1. Korintherbrev står der: »Nu erkender jeg stykkevis.«² Det er vigtigt at holde fast i. Vi øver os i at tro. I at tænke kærligt om vores næste. Og vi er ikke i nærheden af at være perfekte. Langt fra. Hvor tit tager vi ikke sagen i egen hånd, som Abraham og Sara. Det er, når vi ikke har tillid til Gud. Jeg har intentionen om tillid. Og jeg øver mig hver dag.«

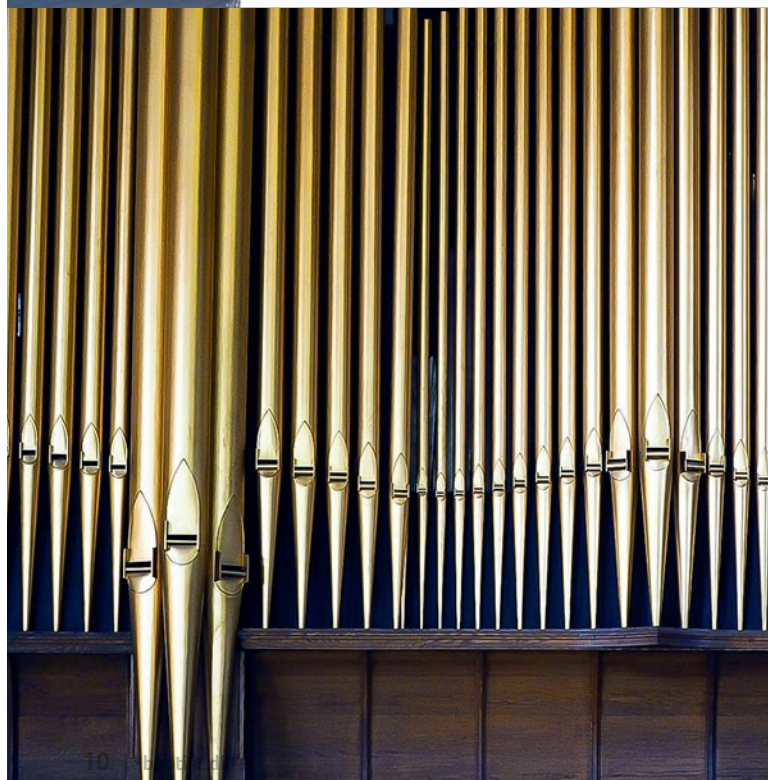
»Thures ønske er at få mennesker i tale og øge vores barmhjertighed, forståelse og indlevelse.«

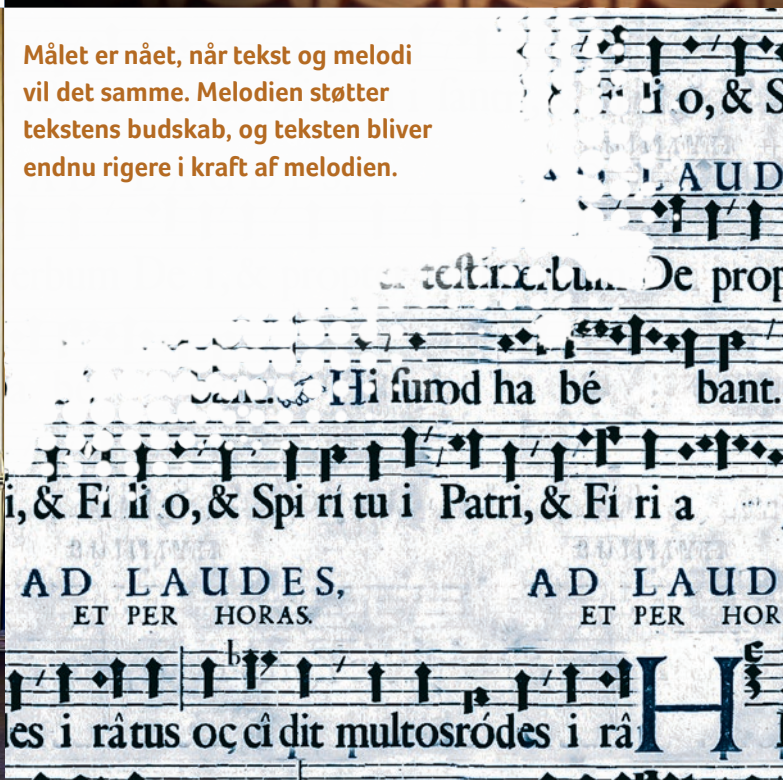
1 3. Mosebog kap. 19, vers 18 (egen oversættelse)
2 1. Korintherbrev kap. 13, vers 12

Musikkens rolle i guds- tjenesten

Målet er nået, når tekst og melodi vil det samme. Melodien støtter tekstens budskab, og teksten bliver endnu rigere i kraft af melodien.

» Få – hvis noget – udtryk for menneskelig kreativitet har så stor indflydelse på os som musik. «

[≡] Ole Lundegaard

[📷] Flickr

Den afgørende faktor i en gudstjeneste er fællessangen. Man kan fejre gudstjeneste uden en prædiken, men ikke uden fællessang. For i fællessangen bliver vi ét folk foran Gud, og lovprisningen af Gud er gudstjenestens egentlige formål. Når vi synger sammen, engageres vi følelsesmæssigt, fysisk og intellektuelt i lovprisningen af Gud. Vi kan læse en lovprisning fra Salmernes Bog, men der sker noget større, når vi i fællesskab synger den samme lovprisning.

Musik som fødselshjælper

Musikkens rolle i gudstjenesten er primært at hjælpe os med at synge sammen. At stimulere os til at åbne vores hjerter for Gud, hjælpe os med at udtrykke vores tak i fælles sang, tillære os de sandheder, som sangene taler om.

Vi bruger også musik til andet end fællessang. De fleste menigheder begynder og slutter deres gudstjeneste med musik, nogle steder fra et orgel, andre steder en sang eller musik spillet over et anlæg. Vi kan benytte meditativ musik under en tid med bøn, eller musik kan ledsage en solo. Det er alt sammen godt. Men den altovervejende funktion for musikken i gudstjenesten er at hjælpe os til i fællessangen at blive ét i lovprisningen af Gud.

» I fællessangen bliver vi ét folk foran Gud. «

Musik som pædagog

Samtidig er melodier et pædagogisk instrument. De fleste af os husker hele livet de sange, vi lærte som små. Og de fleste mennesker husker bedre den teologi, de lærer gennem sange, end den, de lytter til i prædikenen. Derfor bør den, der tilrettelægger gudstjenesten, gøre sig meget umage med at vælge gudstjenestens sange – lige så stor umage som med prædikenen.

Musik vækker stærke følelser

Musik kan gøre os glade, hjerter bliver rørt, fødder begynder at bevæge sig. Andre sange får tårerne frem hos os. Få – hvis noget – udtryk for menneskelig kreativitet har så stor indflydelse på os som musik. Af samme årsag har nogle af kirkehistoriens store skikkelser også beskæftiget sig med musikkens rolle. Det gælder fx kirkefædrene Basilios og Augustin samt reformatorerne Luther og Calvin. De både elskede musik og advarede mod, at den tog fokus fra ordet. De advarede mod manipulerende brug af musik, hvor musikken bliver mål i sig selv.

Musikmag skifter med tiden og forbinder os også med fortiden

Efter min mening er det bedst, når musikken i en gudstjeneste er nutidig, samtidig med at der også er et element af forbindelse til fortiden. Det nytter ikke noget – i hvert fald ikke i en frikirke-tradition – udelukkende at bruge gammel musik i vores gudstjenester. Som frikirker er det vores opgave at forkynde og lovprise på nutidens sprog, også det musikalske

sprog. Guds ord tales til os her og nu, og det er os, der her og nu lovpriser Gud.

Men samtidig er det vigtigt, at vi også bliver mindet om, at der er nogen, der er gået forud for os, at det ikke er os, der har opfundet kristendommen. Vi står på skuldrene af en lang kristen tradition, og derfor er det klogt også at bruge fortidens musikalske sprog og lyrik. Man kan på samme måde argumentere for, at gudstjenestens musik bør bære et vist præg af verdensmusik, så vi bliver mindet om, at vi er forbundet med troende i andre kulturer – at kristendommen ikke er en dansk eller vestlig opfindelse.

Derfor lyder min anbefaling: Brug nyt, brug gammelt. Brug dansk, brug udenlandsk. Brug mange instrumenter. Og hvis du er musiker – øv dig, så din musikalske ledsagelse af sangen hjælper menigheden i dens lovprisning.

Læs også:

På www.liturgi.dk under artikler: Gudstjenestens sang og musik

Ole Lundegaard

- præst i Herlev Baptistmenighed
- indtil 2004 underviser i Ny Testamente, græsk, homiletik og liturgik på Skandinavisk Akademi for Lederskab og Teologi (SALT) i København og på Baptisternes Teologiske Seminarium i Tølløse

Styrkelse af troen

– fire oplevelser med kunst

Kunst siger ofte **mere end ord**

Min tro koblet med kunsten er forbundet med refleksion, følelser og især en analytisk tilgang. Hvad har kunstneren villet fortælle?

[≡] Birgitte Libak Damsgaard, Viborg menighed

[✍] Michael Kvium

Vi omgives af kunst – uanset hvorhen vi vender og drejer os. Den giver følelserne et sprog og kan hjælpe med at sætte ord på det, som jeg endnu ikke har ord for.

Det vi ikke taler om

Kunsten gør det også muligt at tale om det, som samfundet – og dermed også kirken – har lært os ikke at tale om. Når noget bliver tabubelagt, så forsvinder vores mulighed for at bearbejde det, men kunsten – teater, billeder og malerier, musik, litteratur – bliver stedet, hvor der er trøst at søge. Et billede eller en novelle fordømmer dig ikke!

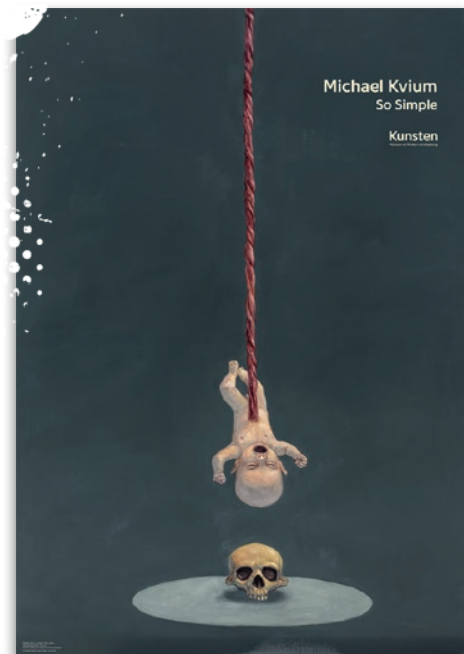
Fordømmelsen blandt mennesker af fejltrin giver kunsten noget at leve af. Her kan den udøvende kunstner formidle sorgen, smerten og lyset i mørket. Troen på livet, men også det modsatte: At miste troen på livets værdi.

Kunst rører ved vores følelser

Jeg vender ofte tilbage til Michael Kviums maleri: ›So simple‹ – for det rører ved mine (og vores) følelser!

I første omgang vældede ubehaget frem, for det var grænseoverskridende at fremstille noget så unikt og fantastisk som et lille nyfødt barn på den måde. Jeg manglede den kærlighed til det lille barn, der for mig er en selvfølge.

Men det er jo ikke en selvfølge! Vi er ikke garanteret et liv fyldt med kærlighed. Den eneste garanti, der følger med livet er: Døden! Vi er alle født lige – lige nøgne. Derefter ophører ligheden. Opvækstbetingelserne er vidt forskellige for os, selv i et dansk samfund. Hvem der holder vores livline eller navlestreng kan være afgørende for, hvilket indhold og hvilke muligheder vi får. Vi er ikke vores egen lykkes smed. Vi er omgivet af mennesker, som er med til at sætte dagsordenen for, hvordan mulighederne i nærmiljøet og samfundet er.

» Vi er alle født lige – lige nøgne.
Derefter ophører ligheden. «

Troens udtryk

Omkring mig summer det af dæmpede stemmer. Rummet emmer af, at »noget er i gære«. Lyset er dæmpet, og salen bliver pludselig stille, da en person træder ind på scenen og stiler mod den opstillede mikrofon i midten. Jeg er spændt.

[] Jacob Norreen, Bornholms menighed

[] Bogomil Mihaylov – Unsplash

Nu er der flere personer på scenen, og de indtager hver deres plads ved instrumenterne. Lyden fra de første toner rammer mig, og pigen ved mikrofonen tryllebinder mig de næste 3 minutter. Hendes sarte og samtidig lidt rå stemme rører mig dybt. Sangen er smuk, teksten er smuk, og toner og tekst er fint strikket sammen til en større helhed.

Når kunst rammer

Kunst opstår, fordi nogen har noget på hjerte. Alle kan skrive en sang eller male et maleri. Men kun de, der kan føle det udtryk, de formidler, kan skabe kunst. Det handler ikke om popularitet eller uddannelse, men udelukkende om at mærke og ønske »at give følelsen videre« – dele den med andre. Og så handler det om modtageren. For det er jo kunstens modtager, der danner sig en mening og genererer følelser.

Ikke al kunst rammer alle, og meget rammer ikke særlig mange. Men i det rum, der opstår mellem formidler og modtager – i det rum findes Gud. Hvor to mennesker – ubevidst – kan skabe et bånd til hinanden, dér opstår magien i kunsten. Deri findes det guddommelige. Det, der er større end os – og som usynligt og på tværs af sociale skel, landegrænser, tid og måske endda religion forbinder os. Vi stopper op, ramt af en følelse, skabt fordi kunstneren havde noget på hjerte.

At blive ramt af kunst styrker min tro på, at vi som mennesker er forbundet gennem Gud. Noget rører ved os, og følelsen af at høre sammen bliver stærk. Vi bliver rørt ved. Gud rører ved os.

»» I det rum, der opstår mellem formidler og modtager – i det rum findes Gud. ««

Troens arkitektur

Skovbad er et japansk udtryk. Det betegner den følelse af forandring, man kan opleve efter en gåtur i efterårsskovens gyldne glæder eller forårsskovens lysende grønne – et skovbad.

[≡] Mads Lindholm, Nørresundby-Vodskov menighed

[📷] Waldemar Brandt – Unsplash

Når jeg besøger en ny by, holder jeg af at gå en tur på den lokale kirkegård og opleve den orden og ro, der ofte findes der. Det er jeg tilsyneladende ikke ene om, for der er kommet fokus på kirkegårdenes funktion i byrummet. Mure rives ned, og kirkegårdenes sakrale rum bliver pludselig en del af byrummet. Det afføder mange diskussioner: Om påklædning, støj, solbadning etc. Men det siger også noget om vores behov for steder, der får os til at standse op i verdens accelererende hamsterhjul. Rum til ro, om man vil.

Et sted til det åndelige

Vores omgivelser påvirker os. Det gælder også kirkerummet, som er et af de mest markante arkitektoniske udtryk i vores kultur. Derfor vækker det følelser af sorg, når vi ser Notre Dame i flammer. Eller følelsen af storhed, når vi træder ind i Peterskirkens vældige rum.

Undersøgelser har vist, at vi oftere har religiøse oplevelser i kirkerum eller andre religiøse rum, end vi har andre steder. Det skyldes nok ikke, at Vorherre er mere til stede i kirken end på kontoret, men at vi stemmes af rummet. Manipulation, vil nogen måske sige. Men man kunne også tale om et behov for et

sted at møde det åndelige. For religiøse rum – templer, moskéer, kirker, helligdomme – er en så væsentlig del af så mange kulturer, at det må udtrykke et dybtliggende menneskeligt behov.

Rummets funktion

Det fascinerende ved kirkerummet er, at det tilsyneladende har en religiøs funktion i sig selv. Uden ord, uden toner. Arkitekturen som kunst og brugskunst er virksom, fordi vi ikke blot er beskuere, men indgår med krop og sjæl i kirkerummet. Midt i en storbys travle puls opfordrer kirkerummet til ro, eftertanke, pause. Vi tager bad i rummet – på samme måde som japanerne taler om skovbad. Og træder måske ud en lille smule forandrede.

» Man kunne også tale om et behov for et sted at møde det åndelige. «

Litteratur som spejl

Jeg er vokset op i en jysk bondekultur. Der blev der ikke snakket så meget om livets store spørgsmål.

[≡] Merete Gjerløv, Silkeborg menighed
[📖] Politikens Forlag

Samtalen om livets store spørgsmål i mit barndomshjem var begrænset og kan vel sammenlignes med toppen af et isbjerg. I litteratur derimod vises hele isbjerget. Der findes romaner, som får os til at tro, giver os håb og udvider verden.

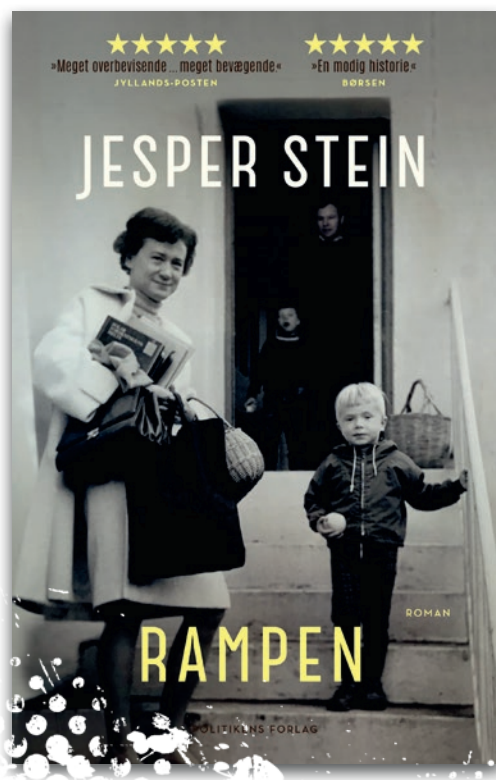
I Det gamle Testamente fortælles om Jakob, som var kommet til et vadested, hvor han overnattede. Om natten kom en fremmed til ham. I mørket tog han livtag med den fremmede. Jakob blev ramt hårdt på hofteskålen, men gik af med sejren.¹ Jeg opfatter fortællingen som et billede på ethvert menneskes livtag med tilværelsen – og dermed troen.

Til mine egne livtag har jeg brugt litteraturens fortællinger som inspiration og spejl.

Vi ser os selv i romanens personer og lever os ind i handlingen. Samtidig fører vi ideer og følelser fra romanen over på vores eget liv. Vi finder inspiration til at navigere i vores eget trosliv. Den dobbeltbevægelse sker hver gang, man bliver grebet af en roman.

»Den skal du læse!«

Mindst hvert andet år siger jeg til dem, der er i min nærhed: »Det er en af de bedste bøger, jeg har læst. Den må du også læse!«

Sådan siger jeg nu om Jesper Steins »Rampen«. Genren er autofiktion, og »Rampen« er et vidnesbyrd, der hensætter læseren i dyb respekt.

Personerne i Steins roman får overbalance og falder. Som læser tager man hele rutsjeturen ned ad rampen – ude af stand til andet end at læse videre! Men Jesper Stein ikke bare forfører, han forstyrrer også. Og han viser en vej. Forfatteren formår på fineste vis at vise vej til forståelse og tilgivelse og i sidste

ste ende en slags forløsning, der peger på håb.

Vi nøjes ikke med toppen af isbjerget, og vi får det hele med! Men det smertefulde overvindes. Der peges på tilgivelse og en form for oprejsning, når det gælder moren. Romanen viser, at vi har brug for litteraturens nuancerede sprog for at begribe det trosliv, vi lever, og den verden, vi lever i.

Ramme, røre, vække og bevæge

I Vatikanmuseet i Rom demonstreres religiøs kunst i verdensklasse og i mængder, som er tilstrækkelige til at mætte alle sanser.

[≡] Raymond Jensen

[📷] Jonas Allert – Unsplash og Kurt Bøgsted

I vores baptistkirker er vi vant til, at gudstjenesterummet udtrykker ro og funktionalisme. Risikoen ved vores afdæmpede, diskrete tradition er, at det talte ord kommer til at være alene om at udtrykke og formidle budskabet om Jesus Kristus.

Jeg kan som ansvarlig for planlægning af mange gudstjenester gennem de seneste 40 år tillade mig lidt selvkritik og indrømme, at jeg godt ved, at flere af mine gudstjenester har været – ja, lad mig sige det, som det er – kedelige. Menigheden er kommet til gudstjeneste og er taget hjem uden at have følt sig ramt og bevæget.

Gudstjeneste med alle sanser

Jeg holder selv meget af at læse digte. Jeg oplever, at et digt kan tale lige direkte til mig og ryste eller henrykke mig. Et digt kan vække følelser. Det er min erfaring, at mulighederne

St. Johann Nepomuk-kirken i München.

»Jeg ved godt, at flere af mine gudstjenester har været – ja, lad mig sige det, som det er – kedelige.«

for at inddrage musik og billedkunst i gudstjenesterummet er blevet flere og lettere tilgængelige. Med blot almindelige brugerkundskaber i forhold til IT og med passende investering i hardware fra menighedens side kan man fremvise et filmklip, gengive et klip fra TV-avisen, et billede af Madonna og barnet fra det Sixtinske Kapel. Vi gamle husker de mareridtsagtige anstrengelser, der tidligere var nødvendige for at vise film eller billeder. Det er blevet meget nemmere.

I gudstjenesten skal vi ikke bare lytte og høre det talte ord. De mange ord glider nemt ud af bevidstheden igen. Alle sanser skal aktiveres. For mig selv er musikken central. Jeg bliver bevæget allerede ved præludiet. Salmer og sange vækker følelser og tro på det gode i verden, men musik kan også vække vemod og sorg; følelser, som tilhører den nødvendige farvepalet, som gør os til hele mennesker.

Kunst kan være elitær og finkulturel, men for mig er den kreativitet, der opstår mellem mennesker mindst lige så talende. I vores menighed i Østhimmerland har kirkeårets store højtider – jul, påske og pinse – inviteret søndagsskolefolk, spejdere, kvindenetværk til at udfolde evangeliet i drama, udklippede jule- og pinsesymboler, blomsterdekorationer, krybbespil, påskespil med inddragelse af børn og voksne.

»Alle sanser skal aktiveres.«

Korskirken i Herlev.

Frisættende gudstjeneste

Hvordan gribes Guds ord visuelt, hørbart og mærkbart? Ved at vi gør os umage i forberedelsen af gudstjenesten. Alt det, vi gør, er ikke tingeltangel, som hænges uden på gudstjenesten, men vender vores blik og løser vores tunge, så vi ved Helligåndens mellemkomst sættes fri til at takke Gud med hjerte, mund og hænder. Og vigtigst af alt: At vi ikke bliver immune overfor vores næstes nød.

Hjerterummet danner os

Gud er den, der skaber generøse rum. Det gør han ikke kun i katedraler, men også i enkle gudstjenesterum. Der hvor nadverbordet ligner et aftensmadbord. Der hvor vi hører fortællingen om brødet, der aldrig dør, og vinen der aldrig slipper op. Vi dannes, når vi går til gudstjeneste. Vi træder ind i lyriske rum, forvandlende rum, smukke rum, hjerterum.

Berørt, bevæget, bekræftet og begejstret

Et digt vækker følelser:

*De ham fandt i Davids hjem,
de ham fandt i Betlehem
uden spir og kongetrone,
der kun sad en fattig kone,
vugged barnet i sit skød.¹*

Når vi berøres, bevæges vi samtidig, og vi bliver bekræftet i vores menneskelige kald og tjeneste og vores tro på lyset og lysets Herre, den korsfæstede, men opstandne Jesus Kristus. Kan hænde vi også går begejstrede fra gudstjeneste, fyldt af ånd og nyt livsmod.

Lad os fortsat arbejde for, at vi i formidling af budskabet kan kombinere de rene linjer, som maner til ro og eftertanke, med Kristus og kreativitetens evne til at vække os og sende os ud i verden med budskabet om, at forandring er mulig, og at kærligheden er kommet til jorden.

Raymond Jensen

- cand.theol. og tidligere præst i Silkeborg, Karmelkirken i Aalborg og Østhimmerland
- medarbejder på oversættelsen af Det Nye Testamente til Bibelen 2020

Bibliodrama – én af mange måder at arbejde med troen!

Det er svært at huske noget, man kun har lyttet til, men det, man selv er med i, sidder bedre fast, og helt nye sider kan vise sig.

[≡] Bente Højris

[📷] Kurt Bøgsted og Bente Højris

Bibliodrama betyder *at læse Bibelen med hele kroppen*. Med alle sanser og ved hjælp af tegning, skrivning, vand, sand, sten, maling, arbejde med ler, hvisken, råben, bevægelse, mørke og lys m.m. skabes der vej ind i forståelsen af bibelteksten. Uanset ens kreative evner giver det en god fornemmelse – fx af en folkemængdes størrelse – at tegne 5.000 tændstikmænd!

Første gang jeg oplevede bibliodrama, tænkte jeg: »Det skal jeg lære at bruge i forkyndelsen!«. Siden har jeg øvet mig, og jeg er fortsat kun i gang med at pakke gaven ud!

Morgenandagter på sommerhøjskole 2021

Ved årets sommerhøjskole fik jeg mulighed for at bruge bibliodrama i morgenandagterne. Nogle af deltagerne deler deres erfaringer:

Gjertrud Hylleberg:

»I bibliodrama tænkes tiden og de enkelte personers situation ind i fortællingerne. Nysgerrigheden vækkes af det, der er blevet lagt frem, før man startede. Man prøver at forestille sig, hvad det kunne være for en fortælling, det handler om. Mens man sammen med andre deltagere er aktive med en af de opgaver, der er blevet stillet, bringes man til at

tænke over og føle som de forskellige personer i fortællingen. Man når at få udvekslet mange tanker eller oplevelser, og man får måske også afprøvet noget af det, man selv har gået og grublet over. Jeg har ofte oplevet det befriende, at opfindsomhed og humor bliver en del af den fælles fortolkning af fortællingernes pointe.«

Kirsten Bøgsted:

»Det var en oplevelse for mig at være »en af de anonyme fiskere«. Hvad kan han have tænkt? Hvordan, hvorfor – og så kæde det sammen med de andres oplevelser af »deres person og dennes personlighed«. Jeg kom tættere på bibelteksterne.«

Anny Schou:

»I bibliodrama har jeg selv været med til at finde kernen i en bibeltekst ved at forestille mig, at jeg selv er en del af fortællingerne. Oplevelser, som sidder dybt i mig, og som jeg prøver at visualisere, når jeg læser i Bibelen.«

Asger Hylleberg:

»Vi lader os udfordre og reagerer spontant på andres ord og handlinger. Resultatet er en anderledes og dybere forståelse. Refleksioner og kropsoplevelser følger med hjem.«

Ulla Lauritsen:

»Det er dejligt selv at blive involveret og aktiveret. Måske kan det udbredes også i forbindelse med gudstjenester i året løb. Tak for en fantastisk oplevelse, som jeg ønsker, mange må få.«

» Resultatet er en anderledes og dybere forståelse. Refleksioner og kropsoplevelser følger med hjem. «

Processen tæller mere end resultatet

Formålet er aldrig, at det skal vises for andre. Det slutter ikke med en fernisering eller et skuespil med tilhørere og anmeldelser. Og derfor kan præstationsangsten godt gå hjem og lægge sig! Det drejer sig om, hvordan jeg og min gruppe finder ind i teksten. Nogle gange vælger vi et ord, som vi prøver at vise med en enkelt bevægelse. Andre gange vælger vi en navngivet eller anonym person. Når de øvrige siger noget, sætter det mine tanker i gang, og jeg svarer eller reagerer, som den person, jeg nu har valgt at være.

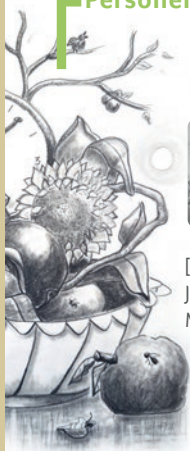
En vigtig del af bibliodrama er, at man bagefter lægger rollen fra sig igen. Når jeg går derfra, er jeg altså ikke længere den, jeg var i spillet. Jeg er mig selv igen. Også refleksionen over det, der skete, hører med: Hvorfor mon det blev, som det blev? Hvad tager jeg med mig hjem i hverdagen? På den måde lever teksterne videre i én lang tid bagefter.

Bente Højris

- har været præst i Ingstrup, Oure, Sæby og siden 2016 i Brovst
- grunduddannelse i at lede bibliodrama på Lidingö, Svensk Bibliodramaselskab 2012-2014 og videreuddannelse i Europæisk Bibliodrama Netværk 2017-2019
- studerede i Rüschlikon i Schweiz fra 1991-1993
- Baptisternes teologiske Seminarium i Tølløse 1981-1984

[≡] [✓]
Jeanette
Munksbøl

Så står man dér!

»Nu skaber jeg nyt, nu spirer det frem, véd I det ikke?«¹

Så står man dér!

Så står man der et sted i sit liv
ribbet for blade og svag i sin bark som
et sølle skrog fuld af orme og med lig i sin last

Så står man dér midt i livets bløde rabat hvor
sporene skræmmer og mudderet klæber
som kager af alt det man aldrig fik
smagt eller sagt og de brød
man aldrig fik bagt og
alle de drømme
der løber
som
sand
mellem
fingre og
synker som
kuldsejlede
pramme fulde
af huller med
mørnede sejl
og ordene
stikker i
halsen
og
der
sidder

de fast et
sted under
stemmen fordi
udslettelse lyder
for voldsomt men
netop føles sådan

Det sted hvor det
hele er livløst imellem
ens rystende hænder og
intetheden ligger forude
så langt øjet kan se og
tanken den orker
at række

Så står
man
det
sted
i sit liv
hvor luften
forsvinder og
gassen forlader
ballonen og ingenting
længere løfter sig ud af

misforståelsernes mørke
morads eller op imod
himlen hvor ikke en
fugl længere lufter
blot en enkelt
tone af håb

Man står
som fortabt foran
Dødsskyggens Dal
og føler mere end ser
De Lukkede Døres Allé
hvor den iskolde blæst
hvirvler ens visnede
planer tilfældigt
og rastløst
afsted
raslende
som gamle
aviser ingen
fik læst imens
tiden var til
det og
man
står
som
profeten

i dalen med
de kridhvide knogler
og knækkede ben og mærker
at alt er fortvivlet forbi og forlagt og
forvitret og stilheden stiger i styrke
mens tomheden råber

Så der står man så
og véd med sig selv at
tiden er inde og alt håb er
ude og at intet kan gro i den jord

Ens verden er øde og tom på dét
sted i det liv som blev borte
præcis som jorden
var det da alting
begyndte

Dengang
alting begyndte
mens verden lå øde og
mørket lå hen over jorden
begyndte det hele med stemmen
som sagde de ord som skabte alting ud
af intet og ud af intethed skabte det hele og
ordet var lys og tog form som en verden
der igen og igen rejser og genskaber
sig selv på de ord som stadig
ekkoer mod os i tidernes
kommen og gåen og
slægternes gang
og de dødes vej
imod livet

Der blive lys
sådan lyder ordet
dernede i dybet hvor
mørket huserer og intet forstår

Det lys som hvert eneste år rejser
livet af asken og vifter som løvspring
og irgrønne skud på de spædeste
grene og lyser i anemonernes
nådige nikken i vinden

Der begynder
det så på
det sted
midt i
livet
hvor
alting
blev væk
og forsvandt
og blev livløst
og tavst og begravet
som skærver og skår

Det gamle blir nyt og der
rejses en glæde man tænkte
var mistet i arvæv og sår

Dér begynder det så
dér hvor ingen kan
se det dér letter
en due mens
en kilde den
springer og
fylder en
ørken med
vand og kornet
i jorden får spirer
og rødder og før man
véd af det er verden en vellyst af nyt.

På det sted i livet hvor alting er øde
er ånden til stede med Gudslys
og kraft og skaber midt i ens

tørhed og ud af det døde
sin tro i en verden
af tvivl

Det
stumme
får mæle som
fugle på grene og
hjertet får håbet tilbage
og alting blir nyt

Så står man
dér i det
lidt
vantro
men villig
og mærker man
langsomt blir til mens
stemmen den gentar

• det gamle er ovre
alt spirer det
alting er
nyt!¹

Jeanette Munksbøl

- har arbejdet kunstnerisk siden slutningen af 1970'erne og har haft eget galleri i 15 år
- har udgivet kort og illustrationer
- har udgivet digtsamlingerne: På jorden, 1988; Under himlen, 1994; En håndsbred fra himlen, 2005; samt en CD med digte indtalt til musik: At komme til verden
- har arbejdet med børn på Røde Kors Center og som speciallærer

1 Esajas kap. 43, vers 19

Ny baptistgeneral i Europa

Skotten Alan Donaldson er både visionær, fyldt af Guds Ånd og Kristus-lig – og ny generalsekretær for EBF.

[☰] Lone Møller-Hansen

[📷] EBF

»Alan Donaldson har en meget unik karakter; han har en Kristus-lighed og er rigt åndeligt begavet. Hans visionære lederegenskaber og hans erfaringer vil styrke både EBF og BWA. I ansættelsesgruppen var vi imponerede over hans discipelskabende vision for baptister og mission i vores verden.« Sådant sagde Meego Rimmel, formand for EBF, da Alan Donaldson blev valgt som efterfølger for Tony Peck, der har været generalsekretær for EBF i 17 år.

Evangelist blandt børn

Alan Donaldson har senest en Master of Theology fra baptist-universitet *Spurgeons* i London. Før han læste teologi, var han i forretningsverdenen. Han har arbejdet som evangelist blandt børn, været præst i skotske lokalmenigheder, som oplevede vækst under hans ledelse. Han har været udsendt af *Billy Graham*

Evangelistic Association til Moskva, hvor han ledte et børneprogram. Og så var han de skotske baptisters leder gennem ni år fra 2010. En person, der er lokalt forankret, har internationale erfaringer og dybt kendskab og kærlighed til den store baptistfamilie.

Alt kommer fra tilbedelsen

Alan Donaldson skrev i sin ansøgning til jobbet: »I hver af mine roller, siden jeg forlod universitetet, har jeg haft til opgave at sætte den åndelige tone i en kirke eller et team. Igennem hele min tjeneste har jeg haft den åbenlyse forventning, at Kristus lever, og derfor tror jeg på, at han vil gennemføre sine planer i os og med os; at han hører vores bønner og inspirerer dem, at et engagement med ham må søges gennem Guds Ord og i tilbedelsen – og at dette er centralt for vores væren i verden. Det går forud for alt, hvad vi siger og gør.«

Han bliver formentlig boende i Skotland, da EBF ikke længere har et kontor. Helle Liht fra Estland er fortsat vicegeneralsekretær.

En rød tråd

Alan Donaldson blev valgt ved EBFs årsmøde i Amsterdam. Budskabet, der gik som en rød tråd gennem konferencen, var visheden om Guds nærvær hos sit folk og derfor en stor tro på fremtiden – også i tider med udfordringer. »Det er tid at lade Gud tale til os på ny«, sagde EBFs afdækkende generalsekretær Tony Peck: »Gud er Herren, han vil bruge denne tid til at skabe noget nyt. Må vi se de nye muligheder.« Tema for dette rådsmøde var: »Discerning God's Future Together« – »At opdage eller skimte Guds fremtid sammen«.

»Lad os ikke begynde med at tale om dogmer, men derimod om erfa-

»En person, der er lokalt forankret, har internationale erfaringer og dybt kendskab og kærlighed til den store baptistfamilie.«

Fra venstre ses: Mateusz Wichary, Alan Donaldson og Stefan Gisiger.

»» En rød tråd gennem konferencen, var visheden om Guds nærvær hos sit folk og derfor en stor tro på fremtiden – også i tider med udfordringer. ««

ringer med Kristus«, sagde Tony Peck også ved et farvel-arrangement i den varme stol, interviewet af unge ansatte i EBF.

Erfaringer fra Holland

Samme opfordring lød på et andet tidspunkt af konferencen, da hollandske baptister delte erfaringer om at arbejde henimod en kommende fusion af to baptistfællesskaber. Processen vil tage flere år, men visionen er klar. De to fællesskaber er Baptistsamfundet i Holland, der minder om Baptistkirken i Danmark, og en sammenslutning af baptistmenigheder, hvor også menigheder fra anden baggrund er med samt nogle missionsorganisationer – lidt i retning af Frikirkenet i Danmark. Måske der er nogle erfaringer fra Holland, Danmark kan gøre brug af?

Et rådsmøde indeholder bibelrefleksioner, prædikener, sang og musik, historier om, hvad Gud gør, godkendelse af beretninger fra diverse udvalg, regnskab og valg. Formandskabet i EBF vælges for en to-årig periode, og næstformanden tager over, når formanden går af. Meego Rimmel fra Estland gik af, ny formand blev Stefan Gisiger fra Schweiz og ny næstformand er Mateusz Wichary fra Polen.

Læs artiklen om EBFs årsmøde på baptist.dk

Hvad er EBF?

EBF, European Baptist Federation, tæller 800.000 medlemmer fra 59 baptistsamfund i 52 lande og 24.000 menigheder fra Portugal i vest til de østligste egne af Rusland. Inkluderet er baptister i Centralasien og Mellemøsten. EBF fungerer også som en region i Baptisternes Verdens Alliance, BWA.

Energibundtet Lotte

Lotte Holm Boeriis har som den eneste i nyere tid siddet i BaptistKirkens ledelse i otte år. »Jeg engagerer mig kun i det, jeg brænder for.«

» En af de store ting, hun havde drømt for BaptistKirken, var, at der kom en yngre generation ind i ledelsen.«

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Private

Lotte Holm Boeriis (52) er et energibundt. Hun har fuldtidsarbejde som sælger af kemiske produkter. Samtidig virker hun til at være fuldtids frivilligt engageret i sin kirke, Korskirken i Herlev; hun prædiker, har været formand for Hvidovre Gospel i ca. 20 år, og som den eneste i mands minde har hun sid-det i BaptistKirkens ledelse i otte år – på dis-pensation.

Hun var daglig fører for en flok spejdere frem til 2020. »Nu hjælper jeg kun med lidt fundrai-sing. Jeg har lige skaffet penge til en bålhytte. Jeg kan godt lide administrative ting; at søge penge – og især at få dem«. Og hun fortsæt-ter: »Det har været rigtig, rigtig spændende at være med i BaptistKirkens ledelse. Hvis man vil have indflydelse, må man involvere sig. Jeg var også formand for børnehavens bestyrelse i sin tid, og Allan (min mand), sad i skolebesty-relsen«.

» Hvis man vil have indflydelse, må man involvere sig.«

Yngre i ledelsen

»Jeg vil gerne gøre noget for andre. Når andre bliver glade, er det en tilfredsstillelse. Ofte bli-ver vi ringet op om at give penge, og vi har meget at give af. Men jeg har også brug for at gøre noget håndgribeligt. Så da jeg så, at *Cof-fee Beanies* havde brug for hjælp, stillede jeg gladelig op.« Lotte er den, der koordinerer de frivillige danske strikkere for den sociale orga-nisation, der lærer kvinder i Afrika at strikke og sælger deres huer, veste o.a. Det hjælper til selvforsørgelse.

En af de store ting, hun havde drømt for BaptistKirken, var, at der kom en yngre gene-ration ind i ledelsen. »Tænk, at det skulle lyk-kes, når jeg selv stopper«, siger hun, idet der er kommet to, snart tre, yngre i ledelsen med Christian Bylund, Bodil Højbak Møller og sup-pleanten Chin Chin. Lotte har ønsket at få lavet om på mødestrukturen, så der er plads til, at man er på arbejdsmarkedet. Corona har hjulpet til ved at gøre online møder alminde-lige. Selv har hun et meget fleksibelt job, men ikke alle har det. »Nu er de to yngste ganske vist præster, men alligevel...«, siger hun, og henviser til Christian og Bodil, der er præster i henholdsvis Tølløse og Herlev.

Cellegruppen

Lotte fortæller om den seneste gang, hun oplevede Guds kald til noget bestemt: »Jeg

sad midt i et menighedsmøde, lidt kedeligt. Pludselig hørte jeg Gud sige, at jeg skulle lave en ny cellegruppe og præcis, hvilke personer jeg skulle invitere. Det var par, der havde teenagebørn ligesom os, og de kom ikke meget i kirken. Vi var allerede med i en tryk fællesskabsgruppe, som ikke ville dele sig. På vej hjem sagde jeg det til Allan, og han sagde, at det måtte jeg gerne, men han ville ikke med. To dage senere kom han og sagde, at selvfølgelig gik han med mig. Han har altid støttet mig. Jeg husker ikke, at han har sagt nej til noget, som nu fx med lejren på Linden-borg sidste sommer. De manglede en kas-serer. Men jeg vidste, at det ikke var mig, der skulle spørge Allan! Jeg havde sagt ja til at stå for aftensmaden. Så fik vi en opgave begge to.«

»Gud giver mig kræfter«

Tilbage til den nye cellegruppe: »De sagde ja alle fire par, vi mødes en lørdag om måne-den til brunch kl. 10-12 på skift hos hinan-den. Vi deler liv. Gud inspirerer mig til at tage skridt, som jeg ikke selv havde tænkt på. Jeg havde rigeligt, men får kræfter til dét, jeg bli-ver kaldt til.«

Bliver du aldrig træt?

»Næ, det synes jeg ikke. For mig er den bed-ste friaften alenetid. Jeg sætter mig ind i sen-gen og ser en skodfilm på iPad'en. Jeg har set

Lotte og Allan.

Louise

Jonas

Emma og Simon

» Gud inspirerer mig til at tage skridt, som jeg ikke selv havde tænkt på.«

→ en serie »Hawaii 50« – ni sæsoner og 25 afsnit i hver sæson. Jeg blev færdig i går!« Og så hører hun lydbøger, fx når hun laver mad. Krimier især. Når familien er på skiferie, står Lotte ikke på ski. Hun hygger sig i hytten og bager vafler, til de andre kommer hjem.

BASIS og fodbold

Hun har også deltaget i BASIS de sidste par år: »Jeg har fået seks-syv nye bøger, og det er ret meget i mit liv. Jeg har læst de fleste af dem. I hvert fald de kapitler, vi skulle. Ingen af dem var desværre udkommet som lydbog. Jeg kan ellers godt lide at lytte til faglitteratur. Og at høre en fodboldkamp i radioen. Jeg elsker at få en kamp kommenteret. Hvis jeg hører den i bilen på vej hjem, bliver jeg siddende, til den er færdig. Så kommer Allan ud og ser, om alt

» For mig er den bedste friaften alenetid. Jeg sætter mig ind i sengen og ser en skodfilm på iPad'en.«

er godt, når jeg ikke er kommet ind et kvarter efter, jeg er kørt ind i indkørslen.«

Så er hun hundepasser, og familien har også haft fire udvekslingsstudenter igennem YFU, Youth for Understanding. Hanna fra Japan har de stadig tæt kontakt med, også Xenia fra Tyskland, som nu er flyttet til Danmark og læser på DTU. De to knægte fra Frankrig var ikke samme succes.

Nå ja, så har hun og Allan også tre børn. Louise (25) er på New Zealand som missionær. De to drenge er tæt på. Simon (22) er lederelev

i Føtex, nyvalgt næstformand i BBU og forlovet med Emma. De har været med til at starte en ny spejderkreds på Amager (Købnerkirken) og skal giftes til maj. Jonas (19) går i 3.g på Hovedstadens Kristne Gymnasium – her er Lotte i øvrigt formand for støtteforeningen. Han arbejder i Netto og går meget til fodbold på Brøndby Stadion.

Er du også stakåndet? Men Lotte hviler i sig selv. Som energibundt.

Mit liv lagt frem for Gud

Hver aften samler jeg mine tanker i bøn til Jesus, hvor jeg takker for livet og for det, jeg har oplevet i løbet af dagen.

[≡] Donald Dahl Larsen

[📷] Patrick Fore

Jeg har også en række forbøns emner. Jeg beder for de kommende dages opgaver, for min egen og de omkringliggende menigheder og for den kommende gudstjeneste. Min familie, mine venner og mine bekendte er med i bønningen sammen med de syge, de sørgende, flygtningene og de forfulgte. Til slut kommer

»» *Jeg takker for livet og for det, jeg har oplevet i løbet af dagen.* ««

bønningen om fred på jorden og en bøn om, at Coronaen må forsvinde helt.

Spontan tak

I løbet af dagen bruger jeg meget spontan-takkebøn, når jeg fx kører hjem efter en god gudstjeneste, en koncert eller en anden dejlig oplevelse.

Viden har ikke gjort troen kold og tør

Én af de egenskaber, som jeg føler, er allermost grundlæggende for mig, er en stor nysgerrighed. Den nysgerrighed gælder også troen.

» Alle med appetit på ny viden og mod på at grave dybere i grundlaget for vores tro og praksis er velkomne. «

[≡] Jette Bjørnestad

[▶] Fra video

Når vi som familie er rejst ud i verden eller bare har besøgt de lokale museer, har børnene altid undret sig: »Skal du læse alle skilte, mor?« Min lyst til at blive ved med at lære er nok det, der beskriver mig bedst. Sådan vil jeg beskrive mig selv: Jette Bjørnestad, mor til tre, gift med Karsten, pædagog og vældig videbegærlig.

Jeg er hverken lægprædikant eller mødeleder

Da BASIS for tre år siden blev lanceret af BaptistKirken og Immanuelskirken i Aarhus, blev det præsenteret som en oplagt mulighed for lægprædikanter og mødeledere. Efterhånden som flere små som store menigheder ikke har mulighed for at ansætte uddannede præster, er der brug for flere engagerede amatører, som ønsker at dygtiggøre sig og udvide deres viden og praktiske erfaring, så de kan udføre de opgaver, som de påtager sig.

Derfor blev jeg i tvivl, om der var plads til mig, for jeg er hverken mødeleder eller prædikant i Odense, hvor jeg bor. Men kombinationen af teori om tro, bibelsyn, kirkehistorie m.m. og samtale og samvær om praksis i hverdage og helligdage i kirke og menighed, som BASIS så ud til at indeholde, gjorde mig alligevel både nysgerrig og interesseret. Helligvis var der også plads til sådan én som mig, som »bare« brændte efter at lære mere.

BASIS er en teologisk Maggi-terning

BASIS var nemlig ikke bare for folk med en særlig baggrund eller en bestemt jobbeskrivelse. Alle med appetit på ny viden og mod

på at grave dybere i grundlaget for vores tro og praksis er velkomne og kan få meget ud af fællesskab, undervisning og samtaler.

BASIS er et forløb, der løber over 2 år, men som deltager tager man ét år ad gangen. Jeg fandt dog hurtigt ud af, at to år ikke er lang tid til at dække så store emner som bibelsyn, teologi, gudstjeneste og forkyndelse. Vi har heldigvis også haft mulighed for at bruge den ny viden som en Maggi-terning af teori til at give kraft til praktiske (og frivillige) skriftlige opgaver, som vi er blevet opfordret til at lave.

Hver gang vi er blevet udfordret med en ny opgave, er vi først blevet fodret med ny viden og inspiration, som i hvert fald har åbnet mine øjne for dimensioner i livet med Gud og livet i menighedens fællesskab. Vi har bl.a. prøvet kræfter med at skrive prædikener og planlægge gudstjenester og børnearrangementer, men er fx også blevet bedt om at sætte ord på vores tanker om, hvad det betyder for os at se på Gud som faderen.

Spændende litteratur

Vi er blevet udfordret med læsning af spændende litteratur – noget er vi direkte blevet opfordret til at læse mellem seminarerne, men også med et utal af eksempler på forfattere, som kunne give ekstra perspektiv på de emner, vi har beskæftiget os med fra gang til gang. Her et halvt år efter, at vi er blevet færdige med grunduddannelsen, er der stadig forfattere og emner, jeg drømmer om at give mig i kast med.

Et beriget liv med Gud

For mig betyder fordybelse i viden i høj grad, at min tro har fået et dybere og mere genemtænkt fundament. Jeg oplever, at det er blevet mindre svært at turde stille spørgsmål

»Der er brug for flere engagerede amatører, som ønsker at dygtiggøre sig og udvide deres viden og praktiske erfaring.«

og at lytte til andres spørgsmål og tvivl uden at blive væltet. At modtage en viden har ikke gjort troen kold og tør, men betyder tværtimod, at der kommer et utal af nye farver og nuancer, som beriger livet med Gud.

Alle seminarer er blevet meget inspirerende ledt af Lasse Åbom, som er en virkelig dygtig underviser. Han har hver gang udvist stor viden indenfor de emner, vi har beskæftiget os med, og har desuden udnyttet sit dygtige bagland af andre kompetente og engagerede undervisere. Det har været en stor fornøjelse at blive »udsat for« BASIS, og jeg tror, vi er en hel del, der straks vil komme springende, hvis der bliver chance for et tredje år!

Se også video på YouTube.

Søg efter »BaptistKirken BASIS«

Lasse Åbom.

1 Esajas kap. 43, vers 19

2 BASIS er Baptistkirkens uddannelse af lægfolk.

Der er brug for os

Ny formand for BBU, Nicolas Fromsejer, 22 år, påpeger, at vores kristne ungdomsarbejde tilbyder utroligt stærke fællesskaber.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Bent L. Hansen

Der er efterspørgsel efter fællesskaber som de kristne. Et sted, hvor man ikke skal præstere for at være med, og hvor der ikke er alkohol. Det slår Nicolas Fromsejer, 22, fast, og han har erfaret det i sit eget liv. Ligesom han slår på, at det er med vores væremåde, vi påvirker vores omgivelser.

»Der er mange unge, der ikke føler sig gode nok, har mindreværd, oplever ensomhed og føler, at de ikke passer ind i fællesskabet. Vores fællesskaber er utroligt stærke. Min drøm er at se vores foreninger vokse, for der er en efterspørgsel efter sådanne foreninger.«

»»Vi var for tidligt ude for et par år siden, hvor man ville lægge de to ungdomsforbund sammen.««

Nicolas blev valgt som formand for BBU¹ i september i år. Her træder han i store fodspor efter Rasmus Munch Højmark. Nicolas har deltaget i sommerstævner, i lejre og i lederuddannelsen ›Jeremias‹. For et år siden blev han valgt ind i BBU's ledelse.

»Hvorfor er du ikke fuld?«

I gymnasiet oplevede han at blive spurgt om, hvorfor han ikke drak sig fuld. Hans svar var, at det ikke havde en værdi for ham. Han kunne sagtens have det sjovt uden alkohol: »Jeg ser det som en stor styrke, at vi i de kristne ungdomsforeninger tilbyder et trygt, alkoholfrit rum. Her skal du heller ikke præstere noget bestemt – kunne score mål eller være smuk – for at komme. Du kan komme, som du er. Vi anser alle for at være skabt af Gud og mener, at alle har en værdi.«

Nu er han flyttet til København og læser jura på Københavns Universitet. Netop da han var på intro-tur oplevede han, at der er sket en ændring: Det handlede ikke længere kun om at drikke sig fuld: »Nu gjaldt det mere om at lære hinanden at kende. Det var som at være på børnelejr igen. Vi har måske i de kristne kredse været forud for vores tid. Samfundet kan nu se en værdi i, at alkohol ikke skal være et *must*.«

Hentet på børnehjem i Colombia

Nicolas var tre måneder gammel, da hans danske forældre hentede ham på et børnehjem i Columbia. Siden har han været i Colum-

bia tre gange, bl.a. da de skulle hente hans to yngre adoptiv-søskende.

»Mine forældre har tænkt meget kirke i forhold til os børn. Først kom de i Domkirken i Roskilde, hvor min farfar har været præst. Men det gav ikke mening for os børn, så de begyndte at komme i Roskilde Baptistkirke, hvor jeg bl.a. har været med i *Way Out*. Siden skiftede familien til Osted Frikirke, hvor der også var et spændende børne- og ungdomsarbejde. Efter et år på Skovbo Efterskole kom jeg tilbage til Roskilde og blev i gymnasiet

»»Her skal du heller ikke præstere noget bestemt – kunne score mål eller være smuk – for at komme.««

leder i ungdomsarbejdet ›UC‹ og aktiv i ›Timoteos‹.«

»Det var så oplagt at engagere mig i BBU's Timoteos-projekt, hvor vi støtter udsatte børn og unge i Honduras. Jeg kunne jo selv være endt med at leve mit liv på det børnehjem«, fortæller han. Han har nu lagt projektet i hænderne på andre, så han kan koncentrere sig om de store linjer i BBU. →

→ Både baptist og missionsforbunder

Han har altså som barn og ung været i både BaptistKirken og Missionsforbundet, og han anser det som en stor styrke som formand for BBU. Han kender tankegangen i Missionsforbundet indefra. Deres DNA. Nicolas siger: »Vi laver jo stort set alting sammen med MBU¹. Vi var for tidligt ude for et par år siden, hvor man ville lægge de to ungdomsforbund sammen. Tiden er mere moden nu, og på et tidspunkt bliver det helt naturligt, håber jeg. Men det var ikke gået godt, hvis det var sket dengang.«

Fordele ved sammenlægning

»Jeg tror jo ikke, at man ville have lavet to frikirker i dag, som ligner hinanden så meget. Og heller ikke to ungdomsforbund. Geografisk vil vi dække landet bedre, fordi MBU og BBU er spredt næsten strategisk ud. Vi vil udnytte hinandens ressourcer bedre, der vil være flere til at få ideer. Vi gør noget dobbeltarbejde i dag. Under én paraply vil det være nemmere og hurtigere at få stablet ting på benene. Vi vil have flere ressourcer og flere ledere.«

Han tilføjer: »I dag fornemmer jeg en ny generation af kristne. Det er ikke så vigtigt som før i tiden, om man er baptist eller missionsforbunder.«

Missionsforbundet hedder fra nytår »Evangelisk Frikirke Danmark« og MBU bliver til »Evangelisk Frikirkes Børn og Unge«, EFBU.

Nicolas' lyttekoncept

Jeg spørger til, hvad han tænker om relationen mellem BBU og BaptistKirken: »Jeg arbejder ud fra et lytte-koncept. Min erfaring er, at jo bedre du er til at lytte, jo nemmere ændrer du ting i det lange løb. Så kan du senere komme med dine erfaringer og ideer. Det giver gensidig tillid og respekt.«

Nicolas er meget glad for, at BBU og MBU er blevet medarrangør af sommerstævnerne: »Vi bliver mere synlige og spiller en større aktiv rolle. Det er en anerkendelse, at vi anses for at være ligeværdige partnere.«

Samtidig vil BBU bruge BaptistKirkens kanaler til de lokale menigheder: »Vi har et vældig godt materiale i »Den røde tråd«. Det er vigtigt,

»»Min erfaring er, at jo bedre du er til at lytte, jo nemmere ændrer du ting i det lange løb.««

at der er en rød tråd igennem børn og unges undervisning i kirken, men det kræver viden om, hvad der sker i de andre arbejdsgrøner.«

Rasmus Elkjær, der er BBU's børne- og ungdomskonsulent og står bag »Den røde tråd«, er også missionsforbunder, ligesom Bo Lundgaard, der er BBU's forretningsfører og forretningskonsulent.

Mon ikke integrationen sker indefra ...

Lederkonference den 4.-5. februar 2022

»Fremtidens kirke rækker ud« er tema
for BaptistKirkens lederkonference.

[≡] Torben Andersen

[📷] Astrid Melkær Andersen

BaptistKirken arrangerer lederkonference på Trinity Hotel & Conference Center ved Fredericia. Information om program og tilmelding kommer i nyhedsbreve og i menighedsforsendelser.

»Jeg vil stærkt opfordre menighederne til at sende nogle af deres frivillige medarbejdere sammen med præsten. Det er en fordel, hvis flere deltager fra samme menighed, men ikke et *must*. Programmet følger stort set den udsatte konference fra foråret 2021. Blandt talerne er Søren Østergaard, Charlotte Thaarup, Maria Bræstrup Aaskov og Gunni Bjørsted. Chin Chin leder et seminar om fremtidens kirke som etnisk og kulturel mangfoldig. Menighedsplanter-teamet er med, og Jan Kornholt leder en samtale om fremtidens kirke og nogle af de udfordringer, vi møder. Faciliteterne er fremragende, og programmet indeholder også en festmiddag med tre retter – så kom og vær med!«

Fra lederkonferencen i 2019

Døbte

Odense

07.11.2021: Susanne Ohmann, født 07.03.1981

07.11.2021: Victor Lindqvist, født 28.02.2000

Roskilde

20.06.2021: William Fog Lindorf Schultz, født 29.05.2008

Optaget

Holbæk

08.09.2021: Charlotte Norsk Dahl, født 13.04.1981

Døde

Brovst

Gunvor Kornholt, født 18.10.1928, døbt 22.04.1943 i Rønne, døde 15.09.2021

Frederikshavn

Ritha Akselsen, født 03.07.1938, døbt 31.10.1954 i Frederikshavn, døde 08.10.2021

Hjørring

Karen Odette Ibsen, født 17.09.1925, døbt 22.04.1943 i Aalborg, døde 07.09.2021

Holbæk

Finn Günther, født 02.05.1948, døbt 09.01.1966 i Fredskirken, døde 15.09.2021

Nørresundby-Vodskov

Werner Nielsen, født 26.04.1926, døbt 04.02.1940 i Sæby, døde 14.08.2021

Odense

Henrik Blohm Christensen, født 02.02.1976, døbt 09.08.1992 i Odense, døde 22.09.2021

Holger Rod, født 27.03.1937, døbt 21.05.1961, døde 02.11..2021

Syddjyllandskredsen, Vejle

Grethe Dalgaard Pedersen, født 24.03.1932, døbt 01.12.1946 i Vejle, døde 15.09.2021

Østervrå Frikirke

Marne Marie Nielsen, født 28.08.1939, døbt 06.04.1958 i Ingstrup, døde 16.08.2021

Bethelkirken, Aalborg

Gordon Jørgensen, født 13.03.42, døbt 12.10.58 i Hjørring, døde 06.08.2021

Aarhus

Peer Møller Jørgensen, født 28.08.1935, døbt 05.11.1950 i Viborg, døde 13.03.2021

Birthe Mølbæk Jensen, født 09.11.1928, døbt 01.08.1943 i Givskud, døde 28.05.2021

Børn i Burundi – en hjertesag for BaptistKirken

Vores udsendte, Lise Emming Weber-Hansen, beretter gribende om nogle af de besøg, hun har haft til vores børneaktiviteter i Burundi.

Støt »Uddannelse for alle«
ved at sende et beløb til MobilePay
911 118 eller konto 3201 10042879
mærket »Uddannelse«.
Gaver er fradragsberettigede
efter gældende regler.

[≡] [📷] Lise Emming Weber-Hansen

BaptistKirken støtter børnefamilier gennem projekt »Uddannelse for alle«. Når vi kommer til landsbyerne eller kirkerne, modtages vi altid med dans og sang! Virkeligt festligt. Men når vi skal høre om projekterne, er det ikke længere så muntert. Her er der en anderledes undertone af alvor og nød.

Behovet er stadig stort

Børneprojektet har en lang historie, og nogle kunne måske spørge, om vi ikke efterhånden har løst den opgave. Men her er det korte svar NEJ! Behovet for hjælp er virkelig stort.

I børneprojektet arbejder man med forældre-løse og særligt udsatte børn. Det kan være en enlig forælder, familier fra Batwa eller bare børn fra ekstremt fattige familier. De forældre-løse børn bor hos plejeforældre, som enten er familie eller frivillige fra lokalsamfundet.

Børnene følges

De pårørende i projektet støttes af lokale omsorgsgrupper af frivillige voksne, som tager på besøg hos familierne, ser hvordan børnene trives, om de får mad, holder øje med om de går i skole, og vejleder i forhold til børne-opdragelse. Omsorgsgrupperne modtager træning i børns »psykosociale« udvikling, pædagogik, omsorg, ernæring mv.

Og her er vi på det helt basale: »Du må ikke opdrage ved at slå eller true.« En far fortæller, at han nu har lært, at man ikke må slå, men ikke er helt sikker på, at det er godt. For hvordan skal man så få børnene til at forstå, at der er noget de ikke må?

En kvinde var blevet forladt af sin mand, og han tvang børnene til at gå ud af skolen. Omsorgsgruppen overbeviste ham om, at det var bedst for børnene at komme tilbage i skole.

Der er lang vej endnu, men processen er i

»Man kan spørge, om vi ikke efterhånden har løst den opgave. Men det korte svar er: Nej.«

gang og projektet giver hen ad vejen flere værktøjer at arbejde med.

Styrken i spare-lånegrupper

Både pårørende og frivillige motiveres ved at etablere spare-lånegrupper, hvor de sparer op hver uge, kan låne penge og hvert år får del i overskuddet efter, hvor meget de har indbetalt.

Noget af det, der fylder hos forældrene, er bekymringen for, hvordan de udover »det daglige brød« også skaffer penge til sygesikring, skolemateriale og skoleuniformer.

Det er dyrt at gå til lægen uden sygesikring, og mange lader derfor være eller benytter traditionel medicin. Sygesikring koster knapt ni kr. for en familie for et år. Det tydeliggør, hvor fattige disse familier er, når de ikke kan skaffe så lille et beløb, og så er lægehjælp og medicin pludselig noget helt uopnåeligt.

Børnene skal have skoleuniform og materialer som hæfter og blyanter, og det forventes, at forældrene betaler små beløb til frivillige lærere, fordi skolen ikke har råd til løn. Hvis man ikke kan betale, bliver børnene smidt ud af skolen.

En pårørende fortæller: »Muligheden for at låne penge i gruppen har givet mindre stress og færre bekymringer. Der er mere fred i familien nu«.

Kan de blive voksne?

I Batwa-landsbyerne er børnene særligt udsatte. Meget få går i skole, og de får ofte kun et måltid om dagen – lige før sengetid, så den rumlende mave ikke holder dem vågne.

Drømmen om en bedre fremtid for børnene

»Vi kan give vores børn mad to gange om dagen«, fortæller hun stolt.

fylder også her meget i samtalen med familierne.

En mor i Mburabushikanwa tæt på Rubura fortæller, at hun drømmer om, at hendes børn får en uddannelse, så de kan få et lønnet arbejde. Nu går de i skole, og forældrene har lært at dyrke jorden, så der er bedre udbytte og dermed mere mad. »Vi kan give vores børn mad to gange om dagen«, fortæller hun stolt.

Men hos en anden mor er drømmene knap så store. »Jeg ønsker, at jeg kan give mine børn mad hver dag, så de kan blive voksne«.

Det rammer lige i mit »Morhjerter«, og midt i alvoren glædes jeg over, at disse børn ikke kun er forældrenes og min, men gennem vores projekter hele Baptistkirkens, hjertesag.

Kunst, det er noget, man ikke kan ...

– om kunst og kristendom

☰ Henrik Kristiansen

📷 Sara Andersen

»Kunst, det er noget, man ikke kan«, sagde Storm P, »for ellers er det ingen kunst.«

Engang var det sådan, at noveller, romaner og digte skulle man lære at forstå på *den rigtige* måde. Læreren vidste en masse om forfatterens liv, tanker og øvrige værker, om perioden, værket blev til i, og om andre forfattere. Med den viden kunne læreren så trænge ind i værket, om bag ordene og fortælle eleverne, hvad forfatteren i virkeligheden mente. Nogle tænkte måske: »Sådan vil jeg også lære at forstå kunst«, men andre sukkede: »Hvorfor ikke bare sige det ligeud?«

Men i al kunst er der masser af »tomme huller«. Og de kan ikke fyldes ud af eksperter, men kun af den, der læser – eller lytter og ser. Kunsten bliver først rigtig til, når den mødes med en læser – eller lytter eller iagttager. I mødet mellem kunstværket

og den, der oplever det, bliver til gengæld noget unikt til, som ikke kunne blive til på nogen anden måde – og slet ikke ved at sige det ligeud.

Vi skal ikke have som formål, at alle skal nå frem til den samme forståelse, blåstemplet af kunstneren. Nej, vi skal være sammen om kunst for åbent at dele de indtryk med hinanden, som kunsten skaber i hver enkelt. Alle kan være med – også den, der tilsyneladende ingen forhåndsviden har. Det handler om åbent og ærligt at dele med hinanden – ikke bare tale, men også lytte til de andre, så vi stiller spørgsmål for at blive klogere på, hvordan det kan være, at de oplever, som de gør.

På den måde ligner kunst og kristendom hinanden rigtig meget. Ingen kan studere sig frem til uimodsigelig sandhed. Men vi kan dele erfaringer, indtryk, sange, skriftsteder, bønner med hinanden, og vi kan undre os og spørge nysgerrigt, når vi møder oplevelser og forståelser, der er anderledes end dem, jeg selv er nået frem til. »Kristendom, det er noget, man ikke kan ... !«